

Sefa KOYUNCU

Üçüncü Yeni

sefa.koyuncu@tg.com.tr

Sömürge sistematiği mi?

Türk Millî Eğitim müfredatındaki edebiyat eğitimi; Osmanlı, Selçuklu, Karahanlı eserlerini unutturmak ve yerine Fransız anlayışını hâkim kılmak üzere programlanmış bir sömürge sistematiği mi? Üstelik bu; Fransız asimilasyonu da değil, gönüllü bir köleliktir. Evet, Fransa işgal ettiği Senegal, Gine, Tunus, Mali, Çad, Nijer, Sudan, Gabon, Kongo, Madagaskar, Benin, Fildişi Sahili, Moritanya, Burkina Faso, Dakar, Ubangi-Şari (Orta Afrika Cumhuriyeti) Somali ve Cibuti... gibi (sonradan bağımsızlığını kazanan) sömürgelerinde halkı asimile ederek, millî değerlerini unutturup kendi değer hükümlerini yerleştirmeye çalıştı. Bizde ise bu işi Fransa değil; M. Fuad Köprülü ve Ziya Gökalp başta olmak üzere, sözde milliyetçi aydınlar yaptı.

Hâlen ilköğretimden üniversite sonuna kadar geçerli olan M. Fuad Köprülü'nün ana hatlarıyla yaptığı üçlü tasniften ilk ikisi; "İslamiyet öncesi ve İslamiyetin kabulü sonrası Türk edebiyatı" dönemleri doğru ve yerinde ise de zorlama bir yorumla, "Batı (Fransız) etkisindeki Türk edebiyatı" diye üçüncü bir dönem ihdâs etmesi ancak sömürgelere lâıyk bir adlandırmadır ki yukarıda isimlerini sıraladığımız ülkeler bile bunu yapmamıştır. Kaldı ki onlar yapsa da yadırganmaz ama bize ne oluyor?

Biz sömürge miyiz ki Fransız değer yargıları uğruna aslımızı inkâr ederek düşmanlarla ele verip, muhteşem Osmanlı medeniyet ve edebiyatını kalamalama kampanyasına katılalım?

Sormak gerekir... Toplum mühendisliğine soyunan Köprülü'nün de akıl hocası Ziya Gökalp gibi sözde sosyologların bu akıl almaz gönüllü Batı köleliğinin sebebi nedir? Fransızların bu yağcılıktan haberi var mı?

ZOE VE CLIO 4

Harb-i umûmide İngilizlerle birlikte ülkemizi işgal eden; Ermenileri silahlandırıp üzerimize saldırtan ve adımızı soykırımaçıya çıkartan; Avrupa Birliğine girmemizin önündeki en büyük engel olan; daha geçen yıl, sırf Türk ekonomisi ilerlemesini diye Türkiye'deki üretim avantajlarına (birim başına 2 bin dolar düşük maliyet), şirket başkanının itirazına rağmen (Sarkozy'nin direktifiyle) devlet hisselerinin gücünü kullanarak, Renault'nun elektrikli Zoe ve Clio 4 modelinin üretimini Bursa'dan Paris'e kaydıran Fransa için mi bütün bu kepezellik?

-Yoksa değil mi?

Ziya Gökalp, "Bütün bunlar Fransızlar için değil, bizim için..." diyor.

-Nasıl yani?

Dağıta dağıta bitiremedikleri bu muazzam coğrafyayı bize vatan yapan Oğuzların Kayı Boyundan Osmanoğullarının kurduğu 600 yıllık muhteşem medeniyet ve edebiyatı zihhâr millî ve klasik saymayan Gökalp; "Edebiyatımızın yükselebilmesi için Batı edebiyatını kendine örnek alması gerekir (Türkçülüğün Esasları, s.135). Bizde bir klasik edebiyatın meydana gelebilmesi için (Fransızlar gibi) bizim de Yunan ve Latin edebiyatlarına kadar çıkmamız, onların meziyetlerini almamız ve bunu kendi bünyemize uydurmamız lâzım gelir" diyor. (Ruşen Eşref Ünaydın, Diyorlar ki, s. 188-190)

Yani, Gökalp'e göre Yunan ve Latin edebiyatları ile harmanlanmış edebiyatlar millî ve klasik, Osmanlı ise asla değil! -Yorum sizin...

DİN Mİ DEĞİŞTİ?

Ayrıca, Köprülü'nün; 1-İslamiyetten önceki Türk edebiyatı, 2-İslâm Medeniyeti tesiri altındaki Türk edebiyatı, 3- Avrupa (Fransız) Medeniyeti tesiri altında Türk edebiyatı değerlendirmesindeki üçüncü kategori olan "Avrupa Medeniyeti tesiri altında Türk edebiyatı", diğer ikisiyle mukayese edilebilecek çapta köklü bir değişim midir? Yani, Türk milleti "Batı" diye bir dine mi girmiştir? Güya, Batı etkisindeki Türk edebiyatı, 1839 Tanzimât Fermanı'ndan başlatılıyor ya! Hâlbuki, Türk milleti bütün şair, yazar ve aydın kadrosuyla Tanzimât Fermanı'ndan önce de sonra da Müslümandır. Tanzimât dönemi şair ve yazarları başta olmak üzere, sonrakiler ve bugünküler de İslamiyeti bırakıp Hristiyanlığı öven şiir, yazı, kitap kaleme almadıklarına göre; olanca gayret ve ihânete rağmen Osmanlı hasımlarının tahayyül ettiği köklü değişiklik (toplu irtidâd ve Hristiyanlığa geçiş) asla olmamıştır. Gökalp de zâten Tanzimâtçıların Batılılaşma performansından şikâyetçidir (Ruşen Eşref, a.g.e., s. 188-190). En uçlarda dolaşan Tefvik Fikret'in bile oğlu Haluk'un papaz olmasından müteessir olduğu meşhûrdur.

Şu hâle artık aşağılık sömürge kompleksinden sıyrılarak, Türk edebiyatını üç değil; milletimizin şân ve büyüklüğüne yakışır şekilde iki ana kategoride (Müslümanlıktan önce, Müslümanlıktan sonra) değerlendirmek, realitenin bir gereğidir.

Nitekim, Köprülü de "Türk Edebiyatı Tarihi" isimli eserinde sadece bir yerde (s.5) ismini zikretmekle birlikte, "Avrupa Medeniyeti tesiri altında Türk Edebiyatı" başlıklı ayrı bir bölüme yer vermemiştir. (Ord. Prof. M. Fuad Köprülü, Türk Edebiyatı Tarihi, Ötüken, 1980 ist.)